GS 158

Påsk-Käringarne,

eller

Skärtorsdags-Kalaset.

En sann händelse, i wåra dagar.

Här upp och här ann', till Blåtulla fram.

STOCKHOLM, 1824.
Tryckt i Marquardska Tryckeriet.

Man hört berättas alla tider
Skärtorsdagsfärder hållas stall,
Men ack! ve wärr! hwad tiden lider
Vår tron derpå gå till sitt fall.
Jag derföre, om er behagar,
Den åter nu upplifwa will,
Och wisa att i wåra dagar
Påskkärngar också finnas till.

Med wördnad nämnes i Konkurser
Herr Fabrikören Lumpenstedt,
Ty man hos honom får resourcer,
Då man will åta godt och fett.
Wißt hörs Procentare han nämnas,
Då han på gatan går förbi;
Men snart förstår han nog att hämnas,
Och det gör han ju rätt uti?
Man också hört smått slidder-sladder
Om hans älskwärda, unga Fru.

Men hwad betyder sådant pladder;
Mot hwad jag will berätta nu?
Wißt är det sannt han sexti fyllt
Och hon till tjugu år nyß hunnit,
Men om för någon ann hon brunnit
Ell' brinner, står ej på hans skylt.
Allt nog, hon gubben kareßerar,
Är mycket män om hans peruk,
Med egen hand hon den friserar
Och tadlar ej perukers bruk.
Hans namns- och födslodag hon firar
Med blommor ifrån Jacobs Torg,
Och dem kring gubbens tinning wirar
Men ack! i år hwad faslig sorg!
Skärtorsda'n faller in på dagen
Precis den femtonde April,
Då hon skall fira födslodagen
Med mat och win, walls och quadrille.
Hwad war att göra? "Att försumma
Ett längt förut beslämt kalas,
Och sitta ensam wid ett glas
Och af sin gubbe kallas gumma,
Det wore härdt, hon tänkte, ty
Se'n många weckor lära flo
Förr'n gubben låter mig kalasa,
Och derföre att spara nu
Jag skulle anse just med fasa.
Nej, jag will wisa jag är Fru!"
Så gjordt som sagdt, och fremmandé
Nu bjödos både längt och nära,

Men många woro hindrade,
Att emottaga denna ära.
Frun litet smått gronderade
Och talte om Skärtorsdagsfärden,
Som troligen dem hindrade
Att wisa sig i denna werlden. —
Hon wißte inte, stackars Fru,
Att hon på samma dag ännu,
Skull' göra denna olycksfärden.

Sällskapet samlas; gästerne
Bestodo utaf gamla, unga,
Som alla flitigt täflade
Att bruka fötter, mun och lunga.
Nu bordet dukas — kors hwad larm!
Af pigor, drängar, glas och bålar;
Grannfruarne af hat och harm
Knappt kunde dricka några skålar.
Magister Lurius läste opp
En ransa wers, för dagen gjorde,
Men hindrades uti sitt lopp
Af skåln för honom, som sig borde;
Och gubben frontlig, munter, glad,
Nu om en wisa artigt bad.

Knappt Lurius börjat preludiera,
Förr'n dörren slås i gafwel opp,

Och utaf Sopqwastar en tropp
Igenom dörren ses marschera.
Dem följde Ugnsrakor, med mer,
Och Smörjhorn och biljetter fler,
Med utanskrifter långa, breda
Och rader sneda.
Till innehållet hwar biljett
War ungefär på detta sätt:

Sopqwast, Raka, Smörjehorn
Skänker jag dig till resedon;
Det dig passar och anstår bra,
När som du med kärngar far.
Akta din heder
När du stiger neder,
Att du ej blifwer halt o. s. w.

Jag kan ej måla rätt den harm
Som lägade i hwarje barm,
Wid det fatala brefwets läsning.
En hes och hatfull sakta hwäsning
Tillkännagaf att Frun det war
Till hwilken man misstankar bar,
Ty ensam hon bland denna skara
Fick utan bref och gäfwa wara.
I trots af höflighetens lag
Ej Herrarne för skratt sig höllo,
Och Damerna, af detta slag,
I en förfärlig däning föllo.
Fru Lumpenstedt, så glad och nöjd

Sig trodde hafwa segren wunnit,
Deß hjerta klappade af fröjd
Att detta skälmstycke påfunnit.
Magister Lurius hemligt log
Och gaf en wink åt Frun att tiga,
Då ofördrärkt han afsked tog
Och följde ut med hennes piga:

Kanske att någon Läsare
Tror Lurius och pigan ägde
Bekantskap något närmare?
Åh, nej! men jag ej orden wägde.
Förhållandet, i tysthet sagdt,
Helt annat war än nå'n kan ana:
Fru Lumpstedt Lurii hjerta bragdt
Att swåra lyda hennes fahna.
Från första gång i Petri stol
(Om jag mins rätt war det i fjol)
Hon skulle sig för honom bigta,
Förstod han sina blickar rikta
Direkte ned — på hennes kjol?
Åh, nej! i hennes unga hjerta. —
Från denna stund en ljuflig smärta
Hon kände i sin hela kropp,
Tills hennes längtan fylldes opp,
Och hon med Lumpenstedt blef parad;
Då först hans wänskap blef beswarad.
Men Gubben Lumpenstedt war ej

Så kått att narra, som de trodde.
Fast Lurius i huſet bodde
Förstod dock gubben säga nej.
Det bästa tillfälle att språka
Hör Lurins med sitt skriftebarn,
Om kött och synd och satans garn,
War då de begge kunde råka
Hwarann i största hemlighet.
Ty gubben sa: "det jag ej wet
Kan aldrig göra mig förtret."

Wår Gubbe af naturen snäl,
Kalas och sällskap sällan tål,
Om han af andra ej blir bjuden,
Men blott han blifwit litet luden
Han dricker gerna glas på glas,
Och trifs rätt bra i godt kalas,
Till deß han börjar på att hicka
Och nicka,
Och somnar in, just som ett — —

Då Gubben så i ländstoln somnat,
Och alla Argi-ögon domnat,
Frun ansåg tiden wara bäst
Att tala med sin — Prest.
Han derföre i förhand gjorde
Sin Afskeds-komplimang,
Ty såsom Prest han wißt ej borde

Nu dröja längre en momang,
Ty klockan redan slagit tolf
Och dansmusik man ännu hörde,
Och lätta fötter hastigt rörde
Herr Lumpensteds stenlagda golf.

Med ljuset Stina honom lyser,
(Hon del i hemligheten tog)
Magistern hostar, bugar, snyser,
Och strax hans mening hon förstod.

I huſet finns en gammal Sal,
Som fordom nyttjad blef till Bal,
Men nu till skräprum endast brukas,
En spis i Salen förödmjukas
Till sopwrå — skillnad nu och förr, —
Och har en skärm af bleck till dörr.
En soffa uti Salen finnes,
Ett bord och twenne stolar blott,
Hwars mästare man mer ej mimes,
Föröfrigt endast mal och mått. —
Här, midt ibland förödelsen,
Frun och Magistern stundom sökte
Ni npo lifwa Skapelsen,
Då gubben satt och pipan rökte.

Magistern går i salen in,
Att på Fru Lumpstedts ankomst bida;
Han trodde ej hans eget skinn
Den gången ämnat war att swida.
Snart synes hon, så tjusande;
Men då hon skulle börja bigta,
Hon trådde fram helt darrande,
Och hennes knän de syntes swigta.
"På soffan sköna syndarinna!
"Er sätt och åter hemta mod;
"Den tröst hos mig ni önskar finna,
"Skall snart ge lättnad åt ert blod."
På soffan hon ses sakta sjunka,
Han, alltid artig, fin och nätt,
Tar hennes hand, så lent och lätt,
Då det på dörren hördes dunka
Och Stinas röst, så skär och ren
Igenom nyckelhålet hwen.
"Hwad will du då, din satans slinka?"
"Lät upp, tv Heren will in och . . . ."
För tusan! hörs Magistern undra,
Hwar gömma wi oß nu i hast?"
Frun swarar: "Jag wäl skulle undra
Om oß i spisen han får fast."
"I spisen, ack! ja der wi kunna
"En stund i tystbet stilla stå.
"Ej werlden mätte oß mißunna
"En fristad i en sådan wrå."

I spisen war rätt trångt att stå
För twenne; och nu rädslan drifwer
Magistern, att han hastigt klifwer
Ett stycke uti skorsten opp.
Frun nedanför i spisen blifwer
Och darrar i sin hela kropp.

Dörrn öppnas, Gubben att förrätta
Sitt ärende, i spisen tar,
Men i detsamma skärmen drar
I kull — och thetta allt med rätta!

Men gubben war wid godt humeur,
Och kom ihåg Skärtorsdagsfärden,
Han skrattar så allt folket hör
Att något lustigt träffat wärden.
Strax gästerna sig dit bege,
Att se hwad Gubbens löje wäckte;
De halsarne åt spisen sträckte
Och singo se:
(Hwem kunde hålla sig att le?)
En qwinna upp åt storsten klifwa,
Och öfwer henne hängande
En Prest.—"Men hwad will häraf blifwa?"
Skrek Lumpenstedt. 'Är det den stig
På hwilken Presten leder dig?"
En salfwa utaf skratt man hörde;
Påskkärringar nämndes öfwerljudt,

Då Preſten med ett dugligt ſkutt
Ur ſpiſen Lumpenſtedtſkan förde. —
Hwad ſedan ſkedt och ännu ſker
Jag kanſke ſkall berätta er,
Men namnet P å ſ k k ä r n g lär ändå
Bli namnet för dem begge två.

W i ſ a

Om Mutter på Tuppens återkomſt från Bläkulla, och hennes beſök Påſkmorgonen hos Mor Maja på Hwalfiſken.

Hej Mor Maja! har du bränwin i dag?
Hwem är ſom frågar? tjenarinna.
Goda M u t t e r, det är jag:
Ser du en ſynderſka, arm och ſwag —
Ser du ſolen der på fäſtet brinna?
Wet du hwar jag warit Syſter? hej!
Jo, i helſwite; en ſkara
Syſtrar af de rara
Woro der med mej. :,:

Lucifer han är en ståtelig karl,
Nickar så wänligt: hit med glaset.
Wet du, så förnöjd jag war:
En bit skinka sjelf han åt mig skar,
Och war muntrast sjelf uppå kalaset.
Och i källarswalen, syster! — Uh!
Wid en mål utsirad tunna,
Sa' han: hit min lilla Munna
Och en kyß mig unna:
Jag ger fan min fru. :,:

Syster, är det Bergens bränwin, det här?
Ja, soluſan! och bara sqwalet,
Wet du att hos Lucifer
Gummorna blott smutta, just så där,
Aldrig uppå glasena tog galet.
Uppå hwarje rätt en liten sup,
Skålar se'n för satans helsa.
Bara en will själn ej frälsa.
Syster all min hälsa
Bor i glasets djup. :,:

Säljas i Björnståhls Bokhandel i Stockholm.

Exemplaret kostar Fyra Skilling Banko.